

Vaktsineerimisoskuste kontrolltest - tervishoiutöötaja enesehindamine

Oskuste kontrollnimestik on koostatud vaktsiinide ja vaktsineerimisega kokkupuutuvatele tervishoiutöötajatele.

Vaata üle allpool asuvad pädevus-alad ning loe läbi nendega seotud kliinilised oskused, tehnikad ja protseduurid. Hinda ennast tabeli vasakpoolses osas.

Kui tegid linnukese kasti "vajan veel harjutamist", pane kohe paika ka tegevuskava, mille järgi harjutama hakkad.

Kui saad teha linnukese kasti "vastan või ületan nõudeid", siis tunnistad, et töötad oodatud tasemel või isegi ületad seda.

Asu ennast hindama!

Pädevus	Kliinilised oskused, tehnikad ja protseduurid	Hinnang	
		Vajan veel harjutamist	Vastan või ületan nõudeid
A. Patsiendi/lapsevanema harimine	1. Tervitab patsienti/perekonda, vastab küsimustele, seletab kuidas ja kust lisainformatsiooni hankida.		
	2. Selgitab, milliseid vaktsiine ja kuidas manustatakse.		
	3. Kohandab end keeleliselt patsiendi tasemele, et muuta nende külastus mugavamaks ning tagada nende protseduurist arusaamine.		
	4. Kontrollib, kas lapsevanemad/patsiendid ikka teavad, milliseid vaktsiine manustatakse, kas neil ikka oli aega selle kohta lugeda ning ärgitab küsimusi küsima.		
	5. Tutvustab vastunäidustusi.		
	6. Selgitab, kuidas teha vaktsineerimisprotseduur lapse jaoks võimalikult mugavaks ning kuidas leevendada kõrvaltoimeid (palavik, süstikoha valulikkus), küsib tekkinud küsimuste kohta.		
B. Meditsiinilised protokollid	1. Teab, kust leida tegevusjuhendid (nt vaktsineerimiseks, esmaabi andmiseks, aruandluseks).		
	2. Teab, kus asub adrenaliin, selle manustamise tehnoloogiat ning kliinilist näidustust kasutamiseks		
	3. On käinud viimase viie aasta jooksul immuniseerimisalasel täiendõppekoolitusel.		
	4. Teab, kuidas käituda meditsiinilise kokkupuutejuhtumi (nõelatorke) korral http://www.terviseamet.ee/fileadmin/dok/Tervishoid/tootervis/HT_kutsealaste_kokkupuutejuhtumite_kasitlemine.pdf		

Pädevus	Kliinilised oskused, tehnikad ja protseduurid	Hinnang	
		Vajan veel harjutamist	Vastan või ületan nõudeid
C. Vaktsiiniga tegelemine	1. Kontrollib vaktsiinide kehtivusaegu. Kontrollib enne vaktsiini süstimist kehtivusaegu veelkord.		
	2. Aseptilised tehnikad on tema jaoks olulised.		
	3. Loeb alati tähelepanelikult vaktsiinide kasutamisyhendamist.		
	4. Käitleb kasutatud süstlad ja tarvikud korrektselt.		
	5. On teadlik vaktsiinide nõuetekohasest käitlemisest, nt hoiab MMRi vaktsiini valguse kätte sattumast ning kontrollib külmkapi temperatuuri.		
D. Vaktsineerimine	1. Peseb käed ning kasutab ühekordseid kindaid.		
	2. Selgitab lapsevanemale/patsiendile enne vaktsineerimist, kuhu vaktsiini manustatakse.		
	3. Paneb patsiendi sobivasse asendisse või laseb lapsevanemal last kinni hoida; teab, kuhu millist vaktsiini süstima peab.		
	4. Vaatab süstimiskohas naha üle. Puhast nahka EI pea puhastama. Silmaga nähtav mustus tuleks maha pesta vee ja seebiga. Kui kasutatakse alkoholi või muid desinfitseerivaid vahendeid, tuleb kindlasti oodata, et need nahalt ära kuivaks, kuna need võivad mõjutada vaktsiini toimet.		
	5. Fikseerib jäseme mitte domineeriva käega; hoiab nõela nahast paari sentimeetri kaugusel ning sisestab selle kiiresti õige nurga all (45°nahaaluse süste jaoks või 90°lihasesisese süste jaoks).		
	6. Süstib vaktsiini ühtlase survega, tõmbab nõela välja sisestamispunkti all.		
	7. Vajutab kuiva tutikuga õrnalt mitme sekundi jooksul süstikohale.		
	8. Eraldab nõela ja süstla teravate asjade konteinerisse. Teab, kuidas käidelda elusvaktsiini flakooni.		
	9. Teeb kõik, et patsiendil oleks enne protseduuri, protseduuri ajal ja pärast protseduuri võimalikult mugav olla.		

Pädevus	Kliinilised oskused, tehnikad ja protseduurid	Hinnang	
		Vajan veel harjutamist	Vastan või ületan nõudeid
	10. Jälgib pärast vaktsineerimist patsienti ja uurib, kas kehal esineb vaktsiinile tavapärasest erinevaid reaktsioone. Kui esineb kõrvalmõjusid, annab nõu, kuidas nendega tegeleda.		
E. Protseduuri dokumenteerimine	1. Dokumenteerib korrektselt iga patsiendi paber kandjal oleva immuniseerimispassi: paneb sinnalapse vanuse, vaktsiini manustamise aja, manustatud vaktsiini täpse nimetuse, partii numbri ja kehtivusaaja ning enda nime.		
	2. Annab igasugusest ebatavalisest kõrvalmõjust teada Raviametile.		
	3. Sisestab patsiendi vaktsineerimisandmed elektroonilisse andmebaasi või paber kandjal olevasse andmebaasi ja patsiendi terviseakaardile.		
	4. Tuletab patsiendile meelde, et ta hoiaks immuniseerimispassi kindlas kohas ja selle alati vaktsineerima tulles kaasa võtaks.		

Allikas: ECDC, kes kasutas materjale California Tervise Instituudi Vaktsineerimisosakonna veebilt <https://www.cdph.ca.gov/>